

DA-001-001412

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May - 2015

Economics : Paper - VIII

(*Macro Economics - II*)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001412

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (1) આંતરિક વિકલ્પનાં આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) પ્રશ્ન નં. 1 M.C.Q. ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
(3) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1 આંતરિક વિકલ્પના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 20

(1) વિકસિત દેશોમાં સંક્રાંત બેકારીનું પ્રમાણ કેટલા ટકા જેવા મળે છે.

- (A) 8% (B) 12%
(C) 3% (D) 5%

(2) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ કેવા અર્થતંત્રની ધારણા કરેલ છે ?

- (A) સંરક્ષણાત્મક અર્થતંત્ર
(B) મુક્ત અર્થતંત્ર
(C) નિયંત્રિત અર્થતંત્ર
(D) અંકુશયુક્ત અર્થતંત્ર

(3) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?

- (A) પ્રો. એ.સી. પીગુ (B) પ્રો. જે.એસ. મિલ
(C) પ્રો. જે.એમ. કેઈન્સ (D) પ્રો. જે.એમ. કલાર્ક

(4) સીમાંત વપરાશવૃત્તિ અને સીમાંત બચતવૃત્તિ એ બન્નેનો સરવાળો કેટલો થાય છે ?

- (A) ચાર (B) બે
(C) ત્રણ (D) એક

- (5) વધારાની આવક અને વધારાનાં ખર્ચ વચ્ચેનો ગુણોત્તર = ...
- (A) સીમાંત વપરાશવૃત્તિ
 (B) સરેરાશ વપરાશ વૃત્તિ
 (C) કુલ વપરાશ વૃત્તિ
 (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (6) વપરાશ ખર્ચ કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?
- (A) આવકનું પ્રમાણ
 (B) આવકનું પ્રમાણ અને વપરાશ વૃત્તિ
 (C) વપરાશ વૃત્તિ
 (D) ત્રણેયમાંથી એકપણ નહીં
- (7) કેવા પ્રકારનાં પરિવર્તનોનો સમય નક્કી હોય છે ?
- (A) મોસમી પરિવર્તનો (B) દીર્ઘકાલીન પરિવર્તનો
 (C) ચક્રાકાર પરિવર્તનો (D) આકસ્મિક પરિવર્તનો
- (8) તેજનાં સમયમાં રોજગારી વધતાં કેવી વસ્તુઓની માંગમા વધારો થાય છે ?
- (A) મોજશોખની વસ્તુઓ
 (B) વપરાશી વસ્તુઓ
 (C) સુખ-સગવડની વસ્તુઓ
 (D) બિન-વપરાશી વસ્તુઓ
- (9) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત થઈ ગયા પછી ઉત્પાદનના સાધનોની માંગ વધતાં કયા પરિબલમાં વધારો થાય છે ?
- (A) સીમાંત ખર્ચ (B) વૈકલ્પિક ખર્ચ
 (C) સરેરાશ ખર્ચ (D) કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ
- (10) મંદીમાંથી બહાર નીકળવા માટે કયા પરિબલમાં ઘટાડો કરવો જોઈએ ?
- (A) આર્થિક નિયંત્રણોમાં (B) વ્યાજ દરમાં
 (C) કરવેરામાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં
- (11) વ્યાપાર ચક્રનાં કયા તબક્કામાં ભાવ, ઉત્પાદન, રોજગારી અને આવકમાં ધીમો વધારો થાય છે ?
- (A) તેજ (B) સુધારણા
 (C) મંદી (D) ઓટ
- (12) દરેક મુખ્ય વ્યાપાર ચક્રમાં કેટલા વધુ વ્યાપાર ચક્રો જોવા મળે છે ?
- (A) 2 અથવા 3 (B) 4 અથવા 5
 (C) 3 અથવા 4 (D) 8 અથવા 10

- (13) મુખ્ય વ્યાપાર ચક્ર કયા અર્થશાસ્ત્રીને નામે ઓળખાય છે ?
 (A) પ્રો. જોસેફ કિચન (B) પ્રો. જગલર
 (C) પ્રો. કોન્ડ્રેટીફ (D) પ્રો. હેબરલર
- (14) જ્યારે અર્થતંત્રમાં બચતો અને મૂડીરોકાણ બંને સરખા થાય ત્યારે અર્થશાસ્ત્રમાં શું સર્જાય છે ?
 (A) અસમતુલા (B) વિષમતા
 (C) સમતુલા (D) સ્થિતિસ્થાપકતા
- (15) વ્યાપાર ચક્રનો માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો કયા અર્થશાસ્ત્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) પ્રો. જેવન્સ (B) પ્રો. શુમ્પીટર
 (C) પ્રો. હાયેક (D) પ્રો. પીગું
- (16) નીચેનામાંથી કઈ ઘટના અર્થતંત્રમાં તેજ-મંદીનાં વમળોને પેદા કરે છે ?
 (A) વસ્તીવૃદ્ધિની ઘટના
 (B) વ્યાપાર ચક્રની ઘટના
 (C) કુદરતી આપત્તિની ઘટના
 (D) રાજકીય ઉથલ પાથલની ઘટના
- (17) ફુગાવાની સ્થિતિમાં અર્થતંત્રમાં કયા પરિબલમાં વધારો થાય છે ?
 (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં (B) આવકમાં
 (C) કિંમતમાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં
- (18) સહકાર કેવા પ્રકારના ફુગાવાને ડામવામાં સફળ થઈ શકે છે ?
 (A) અલ્પકાલીન (B) દીર્ઘકાલીન
 (C) મધ્યકાલીન (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાંથી એકેય નહીં
- (19) સરકાર દ્વારા જે ખર્ચ કરવામાં આવે તે ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ કરનાર ન હોય તો તે ખર્ચને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) મૂડીમૂલક ખર્ચ (B) મહેસૂલી ખર્ચ
 (C) ઉત્પાદકીય ખર્ચ (D) બિન-ઉત્પાદકીય ખર્ચ
- (20) યુદ્ધ પૂરું થાય પછી અર્થતંત્રમાં જે ફુગાવો સર્જાય તેને કેવો ફુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
 (A) યુદ્ધકાલીન ફુગાવો (B) શાંતિકાલીન ફુગાવો
 (C) યુદ્ધોત્તર ફુગાવો (D) અલ્પકાલીન ફુગાવો

- 2 કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : 10
- (1) પ્રો. કેઈન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (2) વ્યાપારચક્રનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- 3 કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : 10
- (1) વ્યાપારચક્રનાં તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રો. હોટ્ટેનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) કુગાવા જન્ય ખાધ
- (2) પ્રો. જે.બી. સેનો બજારનો નિયમ
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) કુગાવાને નિયંત્રિત કરવાનાં ઉપાયો
- (2) આર્થિક પરિવર્તનો
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) 14
- (1) કુગાવાનાં કારણોની ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રો. હાયેકનાં સિદ્ધાંતની મર્યાદા જણાવો.
- (3) પ્રો. પિગુનાં વેતનકાપનાં સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (4) કુગાવાની અસરો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Answer all the questions on the basis of internal option.
(2) Question No. 1 M.C.Q. should be answered in the answer book.
(3) Right side figure shows the mark of the question.

1 Answer all the questions on the basis of internal option : **20**

- (1) What is the transitional unemployment rate in the developed country ?
(A) 8% (B) 12%
(C) 3% (D) 5%
- (2) Which type of economy is assumed by the classical economists ?
(A) Defensive economy
(B) Free economy
(C) Controlled economy
(D) Uncontrolled economy
- (3) Who found out the first modern employment theory ?
(A) Prof. A.C. Pigou (B) Prof. J.S. Mill
(C) Prof. J.M. Keynes (D) Prof. J.M. Clerk
- (4) What is the total sum of marginal propensitive of consume and marginal propensitive of saving ?
(A) Four (B) Two
(C) Three (D) One
- (5) The ratio beteen additional income and additional expenditure is _____
(A) Marginal propensitive of consume
(B) Average propensitive of consume
(C) Total propensitive of consume
(D) None of the above

- (6) On which matter is the expenditure based ?
- (A) Income proportion
  - (B) Proportion of income and expenditure
  - (C) Propensitive of consume
  - (D) None of the above
- (7) Which type of fluctuation period is fixed ?
- (A) Seasonal fluctuation
  - (B) Long-lasting fluctuation
  - (C) Cyclical fluctuation
  - (D) Random fluctuation
- (8) Which type of demand increases when employment demand increases during the boom time ?
- (A) Luxury goods
  - (B) Consumer goods
  - (C) Happiness of convenience goods
  - (D) Non-consumer goods
- (9) Which factors increase when demand of productivity increases after getting full employment ?
- (A) Marginal cost
  - (B) Optional cost
  - (C) Average cost
  - (D) Total production cost
- (10) Which factor is to be considered to come out of recession ?
- (A) In economic restriction
  - (B) In interest rate
  - (C) In tax
  - (D) Above all three
- (11) In which step of trade cycle increases slowly in cost, production, employment and income ?
- (A) Boom
  - (B) Reformation
  - (C) Depression
  - (D) Reflux
- (12) How many additional trade cycles are noticed in every main trade cycles ?
- (A) Two or three
  - (B) Four or five
  - (C) Three or four
  - (D) Eight or ten

- (13) Main trade cycle is known by the name of which economist ?
- (A) Prof. Joseph Kichan
  - (B) Prof. Juglar
  - (C) Prof. Kondretieff
  - (D) Prof. Heberlar
- (14) What come out when both saving and capital investment go side by side ?
- (A) Unbalance
  - (B) In elementary
  - (C) Balance
  - (D) Elasticity
- (15) Which economist presented the psychological theory of trade cycle ?
- (A) Prof. Jevans
  - (B) Prof. Schumpeter
  - (C) Prof. Hayek
  - (D) Prof. Pigou
- (16) Which of the following event produces boom and bare in economy ?
- (A) The phenomenon of population growth
  - (B) Trade cycle event
  - (C) Natural calamity event
  - (D) Political upheaval event
- (17) Which factor increases due to inflation in economy ?
- (A) Production cost
  - (B) Income
  - (C) Price
  - (D) All above three
- (18) What type of inflation the government can be successful in preventing it ?
- (A) Transition
  - (B) Chronic
  - (C) Medieval
  - (D) None of the above
- (19) What is to be called when the expense done by the government is not resulted in promotion rate ?
- (A) Capital expense
  - (B) Revenue expense
  - (C) Production expense
  - (D) Non-production expense

- (20) What name will you give to the inflation when it occurs after the war ?
- (A) Battle applicable inflation
  - (B) Peace applicable inflation
  - (C) War inflation
  - (D) Short term inflation
- 2** Write answer of any one question : **10**
- (1) Explain the employment theory of Prof. Keynes
  - (2) Discuss the characteristics of Trade-cycle
- 3** Write answer of any one question : **10**
- (1) Discuss the stages of trade cycle
  - (2) Explain the trade cycle theory of Prof. Howtrey.
- 4** (a) Write short note : (any **one**) **8**
- (1) Inflationary gap
  - (2) Market theory of Prof. J.B. Say
- (b) Write short note : (any **one**) **8**
- (1) The measures to control the inflation
  - (2) Economic fluctuation
- 5** Write short answer : (any **two**) **14**
- (1) Discuss the causes of inflation
  - (2) Examine the limitations of Prof. Hayek's theory
  - (3) Explain the limitations of wage-cut theory of Prof. A.C. Pigou
  - (4) Examine the effects of inflation.
-